

WŁAŚCIWA DIAGNOZA ZALEŻY OD WŁAŚCIWEGO PRZYGOTOWANIA PACJENTA !

PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO BADAŃ LABORATORYJNYCH

POBRANIA KRWI:

1. Na pobranie krwi zgłosić się najlepiej rano na czczo (w miarę możliwości pacjent nie powinien przyjmować posiłku od godz. 18.00 do rana) oraz bez palenia papierosów.
2. Nie wykonywać wcześniej wysiłku fizycznego, a przed pobraniem krwi odpocząć 10 – 15 minut w pozycji siedzącej.
3. Niektóre badania nie wymagają wcześniejszej głodówki, lecz pomimo to pacjent winien zgłosić się na pobranie krwi rano, gdyż zawartość badanych składników krwi waha się dobowo a wartości norm dostosowane są do tej pory dnia.
4. Jeśli pacjent pobiera jakieś leki, zgłasza to przed pobraniem krwi. Jeśli to możliwe należy wstrzymać się z przyjęciem leków do czasu pobrania krwi.
5. Jeśli pacjent wypił lub zjadł cokolwiek przed pobraniem krwi – powinien również poinformować o tym osobę pobierającą krew.
6. Pacjent powinien uprzedzić osobę pobierającą, jeśli mdleje na widok krwi – podjęte zostaną wówczas odpowiednie środki zaradcze.
7. Po pobraniu krwi należy zjeść coś pożywnego.

Jak się przygotować do pobrania krwi? Według ogólnie obowiązujących zasad należy:

- **Pobierać na czczo z uwagi na zmiany po posiłku wyników takich badań jak:** glukoza, test tolerancji glukozy, insulina, peptyd C, parametry gospodarki lipidowej (TG, HDL), żelazo, fosfor, kortyzol, kwas foliowy
- **Pobierać rano z uwagi na rytm dobowy:** żelazo, fosfor, potas, cynk, miedź, kortyzol, aldosteron, prolaktyna (ale nie wcześniej niż 2-3 godz. po przebudzeniu), FSH, LH, TSH, hormon wzrostu, PTH, Testosteron, 17-OH-progesteron, DHEA.
- **Zalecane pobieranie rano, na czczo:** parametry koagulologiczne (PT, APTT, fibrynogen), magnez, wapń, mocznik, kreatynina, kw. moczowy, prolaktyna, białko całkowite, bilirubina, AST, ALT, ALP, LDH, morfologia krwi obwodowej, OB.

Uwaga:

Decyzja o czasie pobrania uzależniona jest od celu badania. W zależności od wskazań każdy z powyższych parametrów może być pobierany o dowolnej porze, ale interpretacja wyników badania przez lekarza zlecającego powinna uwzględniać czas pobrania materiału.

Pomimo widocznych przy wynikach zakresów wartości referencyjnych, pacjent nie powinien oceniać samodzielnie swego stanu zdrowia. Właściwej interpretacji dokonuje lekarz znający pełny stan zdrowia pacjenta.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO POBRANIA KRWI?

OSOBA DOROSŁA

Przygotowanie do pobrania krwi nie jest skomplikowane. Przed badaniem **zaleca się przyjście na czczo**, czyli po około 12 godzinach od ostatniego posiłku. Można wypić niewielką ilość niegazowanej wody. Ważne jest także przed pobraniem chwilowe odpoczęcie, aby uniknąć podwyższonego ciśnienia krwi. Jeśli przyjmujesz jakieś leki, **skonsultuj się z lekarzem, czy możesz je zażyć przed badaniem**. Jeśli masz wyniki poprzednich badań, zabierz je ze sobą, ponieważ mogą być one pomocne w interpretacji nowych wyników.

DZIECKO

Porozmawiaj z dzieckiem o badaniu w prosty i zrozumiały sposób, unikając straszenia, ale też nie bagatelizując jego obaw. Możesz pokazać dziecku zdjęcie lub rysunek przedstawiający pobranie krwi, wyjaśniając, że jest to trochę jak ukłucie komara, tylko igła jest większa. Przekształć wizytę u lekarza w przygodę, zabierając ulubioną zabawkę lub książeczkę, a także obiecaj nagrodę po badaniu, na przykład ulubioną przekąskę, nową zabawkę lub wspólną zabawę. **Pozostawanie przy dziecku podczas pobierania krwi może je dodatkowo uspokoić.** **Ważne jest, aby dostosować sposób komunikacji do wieku dziecka i jego indywidualnych cech.** Starsze dzieci można bardziej szczegółowo poinformować o przebiegu badania. Młodszym warto wytłumaczyć wszystko na prostych przykładach i używać łagodnego języka.

BADANIA MOCZU

BADANIE OGÓLNE MOCZU

Do badań rutynowych oddajemy mocz poranny.

W jednorazowy pojemnik do badania moczu należy zaopatrzyć się w aptece.

50 – 100 ml moczu porannego ze środkowego strumienia moczu, oddanego bezpośrednio po spoczynku nocnym trwającym nie mniej niż 8 godzin (w tym co najmniej 4 – godzinne gromadzenie się moczu w pęcherzu moczowym) należy dostarczyć do Punktu Pobrań w ciągu dwóch godzin. Oddanie moczu musi być poprzedzone dokładnym umyciem narządów płciowych sąsiadujących z ujściem cewki moczowej (należy unikać środków odkażających). Mocz pobrać ze “środkowego” strumienia tzn. pierwszą porcję moczu oddać do toalety, środkową do pojemnika i ostatnią do toalety.

Uwagi

- Nie należy pobierać moczu w czasie miesiączki oraz 3 dni po niej.
- Przed badaniem zaleca się powstrzymanie przynajmniej przez dzień od stosunków płciowych.

POSIEW MOCZU

Sposób pobrania próbki moczu do badania jest taki sam jak w badaniu ogólnym moczu. Istotną różnicą jest, że pojemnik na badanie moczu na posiew musi być sterylny.

DOBOWA ZBIÓRKA MOCZU

Dobową zbiórkę moczu należy przeprowadzić w okresie 24 godzin w następujący sposób:

- należy zaopatrzyć się w pojemnik o odpowiedniej pojemności (ok. 2-3 litry) do zbiórki moczu oraz jednorazowy, plastikowy pojemnik do próbki, która zostanie przyniesiona do punktu pobrań,
- mocz po nocy oddać do toalety a wszystkie następne porcje łącznie z pierwszą ranną dnia następnego, zbierać do specjalnie przygotowanego pojemnika do Dobowej Zbiórki Mocz,
- w dniu zakończenia zbiórki moczu, zawartość pojemnika dobrze wymieszać i porcję ok. 100 ml przelać do jednorazowego, plastikowego pojemnika. Należy podać ilość zebranego moczu,
- pojemnik z moczem razem ze skierowaniem należy przynieść do Punktu Pobrań w dniu zakończenia zbiórki.

BADANIE KAŁU

INFORMACJE OGÓLNE

- Przed oddaniem kału należy całkowicie opróżnić pęcherz moczowy.
- Próbkę świeżego kału pobieramy do specjalnego jałowego pojemnika zaopatrzonego w łopatkę.
- Badany materiał musi pochodzić z różnych miejsc kału.
- Próbka powinna mieć wielkość orzecha laskowego.
- Pojemnik należy szczelnie zamknąć i dostarczyć go razem z aktualnym skierowaniem do Punktu Pobrań w jak najkrótszym czasie.
- Jeśli nie ma możliwości dostarczenia materiału do laboratorium bezpośrednio po pobraniu należy przechowywać materiał w temperaturze lodówki jednak nie dłużej jak 24 godziny.

UWAGI

- Jeżeli wymagane jest trzykrotne badanie w kierunku pasożytów, materiał do badania należy przynosić w odstępach 2-4 dniowych. Do defekacji nie używać czopków.